

Za 20 let působení Fairtrade Česko a Slovensko získali pěstitelé díky prodeji fairtradového zboží 200 milionů Kč na rozvoj komunit

1.10.2024 - | PROTEXT

Už dvacet let mohou lidé v Česku přispívat svými každodenními nákupními rozhodnutími k pozitivní změně na druhém konci světa.

„Fairtrade se během uplynulých dvou dekad v mnohém změnil. Původně jsme začínali v malých speciálních fair trade obchodech. Významný nárůst v prodeji přišel s poptávkou zákazníků a po vstupu fairtradového zboží do prodeje v řetězcích. Myšlenka hnutí, tedy spravedlivější odměna a důstojnější životní podmínky pro pěstitelé, se ale nemění. A díky rostoucí popularitě a prodejům fairtradového zboží ji čím dál silněji podporují také Češi a Češky,“ vysvětluje Lubomír Kadaně, ředitel Fairtrade Česko a Slovensko. Poslání Fairtrade zůstává ovšem dlouhodobě stejné. Tím je poskytnout pěstitelům, zaměstnancům a pracovníkům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek.

Fairtradový příplatek, který získali pěstitelé z Latinské Ameriky, Asie a Afriky za zboží prodané v ČR, tedy peníze navíc, jež pěstitelská družstva a zaměstnanecké organizace vynakládají na rozvoj komunit a zlepšení efektivity pěstování, celkově činil za dobu působení Fairtrade Česko a Slovensko **201 milionů CZK**. Pěstitel kakaa ze západní Afriky, který vydělává zhruba jeden dolar denně, by musel na tuto částku pracovat neskutečných 23.000 let.

Podíl fairtradové kávy na celkové spotřebě v ČR činí 4, 06 procenta

Fairtradová káva je jakousi vlajkovou lodí Fairtrade. Je to dáno jednak tradicí, jednak tím, že spolu s kakaem patří k nejprodávanějším fairtradovým komoditám. Za loňský rok se jí na českém trhu prodalo **1268 tun**. Jde o hmotnost nepražených zrn, která odpovídá zhruba **1014 tunám** pražené zrnkové kávy. Z tohoto množství fairtradové kávy by se dalo připravit více než **145 milionů šálků espressa**. To pro lepší představu znamená, že každý obyvatel ČR včetně nemluvňat vypil v roce 2023 téměř **14 a půl šálků fairtradové kávy**. Vztaheno k celkové spotřebě kávy v ČR, kterou udává Český statistický úřad (2,6 kg na osobu a rok), činí podíl fairtradové kávy 4,06 %.

Mezi největší prodejce fairtradové kávy v ČR patří Tchibo Praha, Orlen Unipetrol v rámci svých provozoven Stop cafe na čerpacích stanicích Orlen (dříve Benzina), dále Lidl ČR, který nabízí fairtradovou kávu Lidl2go v rámci nápojových automatů ve svých provozovnách, OMV ČR v rámci konceptu Viva cafe. Fairtradovou kávu však nabízí i řada kaváren a lokálních pražírén, například Fair & Bio pražírna, síť kaváren mamacoffee a řada dalších.

Společnost Tchibo patří mezi největší prodejce fairtradové kávy. Lenka Mašková, CSR manažerka, potvrzuje: *„Tchibo se zasazuje nejen o kávu pěstovanou ekologicky šetrným způsobem, ale i o lepší pracovní a životní podmínky místních lidí a o větší šance na jejich vzdělávání. Jsme aktivní přímo v místech, kde se naše káva pěstuje a zároveň spolupracujeme s partnery jako je právě Fairtrade, abychom společnými silami dokázali tyto podmínky ovlivnit.“*

Další fairtradové komodity v ČR kakao, cukr, banány a květiny

Zároveň se za 20leté období působení Fairtrade Česko a Slovensko v ČR prodalo **19.306 tun fairtradového kakaa**, které by naplnilo téměř 200 nákladních letadel. Za posledních 20 let se prodalo v ČR **1006 tun fairtradového cukru**, toto množství by stačilo na upečení více než 5 milionů bábovek. Od uvedení na trh v roce 2011 se také v ČR a na Slovensku zkonsumovalo více než **4140 tun fairtradových banánů**. Kdybychom je seřadili za sebe, vytvořily by řadu dlouhou skoro **6 tisíc kilometrů**. Od roku **2017 se v ČR prodalo 12 882 000 stonků** fairtradových růží, respektive přes 1 800 000 kytic.

„V našem stálém sortimentu máme už kolem 100 produktů s certifikací Fairtrade, např. výrobky obsahující kakao, kávu nebo vanilku. Chtěli jsme nabídku ještě dále rozšířit, a proto jsme se rozhodli od roku 2023 i pro bio fairtradové banány. Vysíláme tím k zákazníkům důležitý signál, že je potřeba zajímat se, za jakých podmínek vzniká zboží, které nakupujeme,“ potvrzuje Eliška Froschová Stehlíková, vedoucí firemní komunikace Lidl Česká republika.

Známku FAIRTRADE znají dvě třetiny obyvatel ČR

Pokud jde o **povědomí o známce FAIRTRADE**, podle letošního průzkumu společnosti Median **ji zná 67 % českých spotřebitelů**, 36 % respondentů uvedlo, že přesně ví, co toto označení znamená. Pro srovnání v roce 2011 znalost známky FAIRTRADE v ČR podle průzkumu společnosti INESAN činila 21 %.

Na milníky působení Fairtrade Česko a Slovensko nahlédněte na časovou osu.

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s., je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv. Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaneň. Více na www.fairtrade.cz.

Mezinárodní den kávy

Spravedlivé ceny pro pěstitele kávy jsou pro budoucnost kávy nezbytné. První říjen je podle Mezinárodní organizace pro kávu (International Coffee Organisation) Mezinárodním dnem kávy. Tento den tradičně slouží mimo jiné k tomu, aby se naše pozornost obrátila k pracovním a životním podmínkám těch, kdo kávu pěstují. Ti se potýkají dlouhodobě s nízkými cenami, rostoucími náklady na pěstování, nejistotou dobré sklizně a negativními dopady klimatické změny.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/za-20-let-pusobeni-fairtrade-cesko-a-slovensko-ziskali-pestitele-diky-prodeji-fairtradoveho-zbozi-200-milionu-kc-na-rozvoj-komunit/2576405>